

ЗАКОН УКРАЇНИ

{ Закон втратив чинність на підставі Кодексу
N 2755-VI ([2755-17](#)) від 02.12.2010, ВВР, 2011, N 13-14,
N 15-16, N 17, ст.112 }

Про патентування деяких видів підприємницької діяльності

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 20, ст. 82)

{ Вводиться в дію Постановою ВР
N [99/96-ВР](#) від 23.03.96, ВВР, 1996, N 20, ст. 83 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами
N [324/96-ВР](#) від 12.07.96, ВВР, 1996, N 44, ст.214
N [397/97-ВР](#) від 26.06.97, ВВР, 1997, N 36, ст.231
N [499/97-ВР](#) від 18.07.97, ВВР, 1997, N 40, ст.268
N [102/98-ВР](#) від 10.02.98, ВВР, 1998, N 30-31, ст.193
N 320-XIV ([320-14](#)) від 17.12.98, ВВР, 1999, N 5-6, ст. 39
N 962-XIV ([962-14](#)) від 15.07.99, ВВР, 1999, N 38, ст.345
N 1160-XIV ([1160-14](#)) від 19.10.99, ВВР, 1999, N 50, ст.437
N 1375-XIV ([1375-14](#)) від 13.01.2000, ВВР, 2000, N 10, ст.78
N 1492-III ([1492-14](#)) від 22.02.2000, ВВР, 2000, N 21, ст.157 }

{ Офіційне тлумачення до Закону див. в Рішенні
Конституційного Суду
N 16-рп/2000 ([v016p710-00](#)) від 21.12.2000 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами
N 2410-III ([2410-14](#)) від 17.05.2001, ВВР, 2001, N 30, ст.143
N 2881-III ([2881-14](#)) від 13.12.2001, ВВР, 2002, N 14, ст.93
N 380-IV ([380-15](#)) від 26.12.2002, ВВР, 2003, N 10-11, ст.86
N 402-IV ([402-15](#)) від 26.12.2002, ВВР, 2003, N 7, ст.69
N 849-IV ([849-15](#)) від 22.05.2003, ВВР, 2003, N 33-34, ст.267
N 1344-IV ([1344-15](#)) від 27.11.2003, ВВР, 2004, N 17-18, ст.250
N 2285-IV ([2285-15](#)) від 23.12.2004, ВВР, 2005, N 7-8, ст.162
N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005, ВВР, 2005, N 17, N 18-19,
ст.267
N 3235-IV ([3235-15](#)) від 20.12.2005, ВВР, 2006, N 9, N 10-11,
ст.96
N 3476-IV ([3476-15](#)) від 23.02.2006, ВВР, 2006, N 30, ст.259
N 1484-VI ([1484-17](#)) від 09.06.2009, ВВР, 2009, N 45, ст.685 }

(Дію Закону зупинено для сільськогосподарських
товаровиробників - платників фіксованого
сільськогосподарського податку в частині придбання
торгового патенту для здійснення торговельної
діяльності згідно із Законом N 320-XIV ([320-14](#))
від 17.12.98)

(Дію Закону зупинено у частині придбання торгового патенту
для здійснення торговельної діяльності на період

проведення експерименту для підприємств - учасників економічного експерименту згідно із Законом N 1375-XIV ([1375-14](#)) від 13.01.2000)

Цей Закон визначає порядок патентування торговельної діяльності за готівкові кошти, а також з використанням інших форм розрахунків та кредитних карток, діяльності у сфері торгівлі іноземною валютою, діяльності з надання послуг у сфері грального бізнесу та побутових послуг, що провадиться суб'єктами підприємницької діяльності. (Преамбула в редакції Закону N [102/98-ВР](#) від 10.02.98)

Стаття 1. Загальні положення

1. Об'єктом правового регулювання згідно з цим Законом є торговельна діяльність за готівкові кошти, а також з використанням інших форм розрахунків та кредитних карток на території України, діяльність з обміну готівкових валютних цінностей (включаючи операції з готівковими платіжними засобами, вираженими в іноземній валюті, та з кредитними картками), а також діяльність з надання послуг у сфері грального бізнесу та побутових послуг. (Частина перша статті 1 в редакції Закону N [102/98-ВР](#) від 10.02.98)

2. Суб'єктами правовідносин, які підлягають регулюванню за цим Законом, є юридичні особи та суб'єкти підприємницької діяльності, що не мають статусу юридичної особи, - резиденти і нерезиденти, а також їх відокремлені підрозділи (філії, відділення, представництва тощо), які займаються підприємницькою діяльністю, передбаченою частиною першою цієї статті.

3. Дія цього Закону не поширюється на торговельну діяльність та діяльність з надання побутових послуг:

1) підприємств і організацій військової торгівлі, аптек, що перебувають у державній та комунальній власності, а також розташованих у селах, селищах та містах районного значення підприємств та організацій споживчої кооперації та торгово-виробничих державних підприємств робітничого постачання; { Пункт 1 частини третьої статті 1 в редакції Закону N 3476-IV ([3476-15](#)) від 23.02.2006; із змінами, внесеними згідно із Законом N 1484-VI ([1484-17](#)) від 09.06.2009 }

2) суб'єктів підприємницької діяльності - фізичних осіб, які: здійснюють торговельну діяльність з лотків, прилавків і сплачують ринковий збір (плату) за місце для торгівлі продукцією в межах ринків усіх форм власності;

сплачують податок на промисел у порядку, передбаченому чинним законодавством;

здійснюють продаж вирощених в особистому підсобному господарстві, на присадибній, дачній, садовій і городній ділянках продукції рослинництва, худоби, кролів, нутрій, птиці (як у живому вигляді, так і продукції їх забою в сирому вигляді та у вигляді первинної переробки), продукції власного бджільництва;

сплачують державне мито за нотаріальне посвідчення договорів про відчуження власного майна, якщо товари кожної окремої категорії відчужуються не частіше одного разу на календарний рік;

сплачують фіксований податок відповідно до законодавства про оподаткування доходів фізичних осіб;

3) суб'єктів підприємницької діяльності, створених громадськими організаціями інвалідів, які мають податкові пільги згідно з чинним законодавством та здійснюють торгівлю виключно продовольчими товарами вітчизняного виробництва та продукцією,

виготовленою на підприємствах Українського товариства сліпих та Українського товариства глухих.

(Частина третя статті 1 в редакції Законів N [324/96-ВР](#) від 12.07.96, N [102/98-ВР](#) від 10.02.98)

4. Не допускається визначення видів підприємницької діяльності, що підлягають патентуванню, порядку та суб'єктів патентування в інших нормативно-правових актах, а також рішеннями органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

(Статтю 1 доповнено частиною четвертою згідно із Законом N [102/98-ВР](#) від 10.02.98)

Стаття 2. Визначення і зміст торгового патенту

1. Торговий патент - це державне свідоцтво, яке засвідчує право суб'єкта підприємницької діяльності чи його структурного (відокремленого) підрозділу займатися зазначеними в цьому Законі видами підприємницької діяльності. Торговий патент не засвідчує право суб'єкта підприємницької діяльності на інтелектуальну власність.

(Абзац другий частини першої статті 2 виключено на підставі Закону N 849-IV ([849-15](#)) від 22.05.2003)

2. Торговий патент придбавається суб'єктами підприємницької діяльності, предметом діяльності яких є види, зазначені в частині першій статті 1 цього Закону. Підставою для придбання торгового патенту є заявка, оформлена відповідно до частини четвертої цієї статті. Встановлення будь-яких додаткових умов щодо придбання торгового патенту не дозволяється. (Частина друга статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом N [102/98-ВР](#) від 10.02.98)

3. Торговий патент видається за плату суб'єктам підприємницької діяльності державними податковими органами за місцезнаходженням цих суб'єктів або місцезнаходженням їх структурних (відокремлених) підрозділів, суб'єктам підприємницької діяльності, що провадять торговельну діяльність або надають побутові послуги (крім пересувної торговельної мережі), - за місцезнаходженням пункту продажу товарів або пункту з надання побутових послуг, а суб'єктам підприємницької діяльності, що здійснюють торгівлю через пересувну торговельну мережу, - за місцем реєстрації цих суб'єктів.

Суб'єкт підприємницької діяльності, який припинив діяльність, яка відповідно до цього Закону підлягає патентуванню, до 15 числа місяця, що передує звітному, письмово повідомляє про припинення такої діяльності відповідний державний податковий орган. При цьому торговий патент підлягає поверненню до державного податкового органу, що видав його, а суб'єкту підприємницької діяльності повертається надмірно сплачена сума вартості торгового патенту.

Торговий патент містить такі реквізити:

номер торгового патенту;

найменування володільця торгового патенту;

вид підприємницької діяльності;

назва виду побутових послуг чи послуг у сфері грального бізнесу;

місце реєстрації громадянина як суб'єкта підприємницької діяльності чи місцезнаходження суб'єкта підприємницької

діяльності - юридичної особи (місцезнаходження структурного (відокремленого) підрозділу цього суб'єкта);

для транспортних засобів - зазначення "виїзна торгівля";

термін дії торгового патенту;

місцезнаходження державного податкового органу, що видав торговий патент;

відмітка державного податкового органу про надходження плати за виданий ним торговий патент.

Форма торгового патенту та порядок його заповнення встановлюються центральним податковим органом України.

Додаткові реквізити, які містить спеціальний торговий патент, встановлюються центральним податковим органом України.

(Частина третя статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом N [324/96-ВР](#) від 12.07.96, в редакції Закону N [102/98-ВР](#) від 10.02.98)

4. Заявка на придбання торгового патенту повинна містити такі реквізити:

найменування суб'єкта підприємницької діяльності;

витяг з установчих документів щодо юридичної адреси суб'єкта підприємницької діяльності, а у випадках, якщо патент придбавається для структурного (відокремленого) підрозділу, - довідка органу, який погодив місцезнаходження структурного (відокремленого) підрозділу, із зазначенням цього місця;

вид підприємницької діяльності, здійснення якої потребує придбання торгового патенту;

найменування документа про повну або часткову сплату вартості торгового патенту.

Стаття 3. Порядок придбання торгового патенту на здійснення торговельної діяльності

1. Патентуванню підлягає торговельна діяльність, що здійснюється суб'єктами підприємницької діяльності або їх структурними (відокремленими) підрозділами у пунктах продажу товарів.

2. Під торговельною діяльністю у цьому Законі слід розуміти роздрібну та оптову торгівлю, діяльність у торговельно-виробничій (громадське харчування) сфері за готівкові кошти, інші готівкові платіжні засоби та з використанням кредитних карток.

3. Під пунктами продажу товарів у цьому Законі слід розуміти: магазини та інші торгові точки, які знаходяться в окремих приміщеннях, будівлях або їх частинах і мають торговельний зал для покупців або використовують для торгівлі його частину;

кіоски, палатки та інші малі архітектурні форми, які займають окремі приміщення, але не мають вбудованого торговельного залу для покупців;

автомагазини, розвозки та інші види пересувної торговельної мережі;

лотки, прилавки та інші види торгових точок у відведених для торговельної діяльності місцях, крім лотків, прилавків, що надаються в оренду суб'єктам підприємницької діяльності - фізичним особам та знаходяться в межах спеціалізованих підприємств сфери торгівлі - ринків усіх форм власності;

стаціонарні, малогабаритні і пересувні автозаправні станції, заправні пункти, які здійснюють торгівлю нафтопродуктами та стиснутим газом;

фабрики-кухні, фабрики-заготівельні, їдальні, ресторани, кафе, закуочні, бари, буфети, відкриті літні майданчики, кіоски та інші пункти громадського харчування;

оптові бази, склади-магазини або інші приміщення, які використовуються для здійснення оптової торгівлі за готівкові кошти, інші готівкові платіжні засоби та з використанням кредитних карток.

У разі коли суб'єкт підприємницької діяльності має структурні (відокремлені) підрозділи, торговий патент придбавається окремо для кожного структурного (відокремленого) підрозділу (торгової точки).

4. Вартість торгового патенту на здійснення торговельної діяльності встановлюється органами місцевого самоврядування залежно від місцезнаходження пункту продажу товарів та асортиментного переліку товарів.

Вартість торгового патенту за календарний місяць встановлюється у межах таких граничних рівнів:

на території міста Києва, обласних центрів - від 60 до 320 гривень;

на території міста Севастополя, міст обласного підпорядкування (крім обласних центрів) і районних центрів - від 30 до 160 гривень;

на території інших населених пунктів - до 80 гривень.

У разі коли пункти продажу товарів розташовані в курортних місцевостях або на територіях, прилеглих до митниць, інших пунктів переміщень через митний кордон, органи місцевого самоврядування, до бюджетів яких спрямовується плата за торговий патент, можуть прийняти рішення щодо збільшення плати за торговий патент, але не більше 320 гривень за календарний місяць. Додаткові доходи, отримувані внаслідок прийняття зазначених рішень, повністю спрямовуються до відповідних місцевих бюджетів.

Термін дії торгового патенту на здійснення торговельної діяльності становить 12 календарних місяців.

Термін дії короткотермінового торгового патенту на здійснення торговельної діяльності становить від 1 до 15 днів.

Вартість короткотермінового торгового патенту на здійснення торговельної діяльності за один день встановлюється у фіксованому розмірі 10 гривень.

5. Оплата вартості торгового патенту на здійснення торговельної діяльності провадиться щомісячно до 15 числа місяця, який передує звітному, а оплата вартості короткотермінового торгового патенту здійснюється не пізніше ніж за один день до початку здійснення торговельної діяльності.

Під час придбання торгового патенту на здійснення торговельної діяльності суб'єкт підприємницької діяльності вносить одноразову плату в розмірі вартості торгового патенту за один місяць. На суму, сплачену під час придбання торгового патенту, зменшується розмір плати за торговий патент, яка підлягає внесенню в останній місяць його дії.

Під час придбання спеціального торгового патенту суб'єкт підприємницької діяльності не вносить одноразову плату.

Суб'єкт підприємницької діяльності може зробити попередню оплату вартості торгового патенту на здійснення торговельної діяльності за весь термін його дії. Суб'єкт підприємницької діяльності має право придбати торгові патенти на здійснення торговельної діяльності на наступні за поточним роки, але не більше ніж на три роки, сплативши повну вартість цих патентів під час їх одержання. При цьому суб'єкт підприємницької діяльності звільняється від обов'язків довнесення вартості торгового патенту

у разі, якщо прийнятими після сплати повної вартості торгових патентів на наступні роки нормативно-правовими актами буде збільшена вартість торгового патенту.

6. Без придбання торгового патенту суб'єкти підприємницької діяльності або їх структурні (відокремлені) підрозділи здійснюють торговельну діяльність виключно з використанням таких видів товарів вітчизняного виробництва:

- хліб і хлібобулочні вироби;
- борошно пшеничне та житнє;
- сіль, цукор, олія соняшникова і кукурудзяна;
- молоко і молочна продукція, крім молока і вершків згущених з добавками і без них;
- продукти дитячого харчування;
- безалкогольні напої;
- морозиво;
- яловичина та свинина;
- домашня птиця;
- яйця;
- риба;
- ягоди і фрукти;
- мед та інші продукти бджільництва, бджолоінвентар і засоби захисту бджіл; (Частина шосту статті 3 доповнено абзацом чотирнадцятим згідно із Законом N 1492-III ([1492-14](#)) від 22.02.2000)

- картопля і плодоовочева продукція;
- комбікорми для продажу населенню.

Пільговий торговий патент видається суб'єктам підприємницької діяльності або їх структурним (відокремленим) підрозділам, які здійснюють торговельну діяльність виключно з використанням таких видів товарів вітчизняного виробництва:

- поштові марки, листівки, вітальні листівки та конверти непогашені, ящики, коробки, мішки, сумки та інша тара з дерева, паперу та картону, що використовується для поштових відправлень підприємствами Державного комітету зв'язку України, і фурнітура до них;

- періодичні видання друкованих засобів масової інформації, що мають реєстраційні свідоцтва, видані уповноваженими органами України, книги, брошури, альбоми, нотні видання, буклети, плакати, картографічна продукція, що видаються юридичними особами - резидентами України; (Абзац дев'ятнадцятий частини шостої статті 3 в редакції Закону N 2410-III ([2410-14](#)) від 17.05.2001)

- проїзні квитки;

- товари народних промислів (крім антикварних та тих, що становлять культурну цінність згідно з переліком, що встановлюється Міністерством культури України);

- готові лікарські засоби (лікарські препарати, ліки, медикаменти, предмети догляду, перев'язувальні матеріали та інше медичне приладдя) та вітаміни для населення; ветеринарні препарати, папір туалетний, зубні паста та порошки, косметичні серветки, дитячі пелюшки, тампони, інші види санітарно-гігієнічних виробів з целюлози або її замінників, термометри, індивідуальні діагностичні прилади (незалежно від країни їх походження);

- вугілля, вугільні брикети, паливо пічне побутове, гас освітлювальний і газ скраплений, торф паливний кусковий, торф'яні брикети і дрова для продажу населенню;

- мило господарське, а також сірники (незалежно від країни їх походження);

- насіння овочевих, баштанних, квіткових культур, кормових коренеплодів та картоплі (незалежно від країни його походження);

зошити. (Частина шосту статті 3 доповнено абзацом двадцять шостим згідно із Законом N 402-IV ([402-15](#)) від 26.12.2002)

У пільговому торговому патенті обов'язково наводиться повний перелік товарів, що передбачаються для реалізації.

Пільговий торговий патент не дає права на здійснення торговельної діяльності товарами, які не зазначені у цій статті.

7. Суб'єкти підприємницької діяльності, які реалізують інвалідам товари повсякденного вжитку та продукти харчування через торговельні установи, створені для цієї мети громадськими організаціями інвалідів, одержують пільговий торговий патент (крім суб'єктів підприємницької діяльності, зазначених у пункті 3 частини третьої статті 1).

8. Суб'єкти підприємницької діяльності, які займаються продажем періодичних видань друкованих засобів масової інформації, одержують пільговий торговий патент на торгівлю супутньою продукцією за таким переліком:

(Абзац другий частини восьмої статті 3 виключено на підставі Закону N 2410-III ([2410-14](#)) від 17.05.2001)

(Абзац третій частини восьмої статті 3 виключено на підставі Закону N 2410-III ([2410-14](#)) від 17.05.2001)

ручки, олівці, інструменти для креслення, пензлі, мастихіни, мольберти, фарби, лаки, розчинники та закріплювачі для малювання та живопису, полотно, багети, рамки та підрамники для картин, швидкозшивачі, інші канцелярські прилади та конторське приладдя, крім виготовлених з дорогоцінних і напівдорогоцінних металів (незалежно від країни їх походження).

9. Суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють торговельну діяльність на території військових частин і військових навчальних закладів виключно товарами військової атрибутики та повсякденного вжитку для військовослужбовців, одержують пільговий торговий патент.

10. Не потребує патентування реалізація суб'єктом підприємницької діяльності продукції власного виробництва фізичним особам, які перебувають з ним у трудових відносинах, через пункти продажу товарів, вбудовані у виробничі або адміністративні приміщення цього суб'єкта.

11. Не потребує патентування діяльність суб'єктів підприємницької діяльності з закупівлі у населення продукції (заготівельна діяльність), якщо подальша реалізація такої продукції відбувається по розрахунках у безготівковій формі (пункти приймання склотари, макулатури, відходів паперових, картонних і ганчіркових; заготівля сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки).

12. Не потребує патентування діяльність у торговельно-виробничій сфері (громадське харчування) на підприємствах, в установах, організаціях, у тому числі навчальних закладах, з обслуговування виключно працівників цих підприємств, установ, організацій та учнів і студентів у навчальних закладах.

13. У разі придбання пільгового торгового патенту, передбаченого частинами шостою - дев'ятою цієї статті, суб'єкт підприємницької діяльності вносить одноразову плату у розмірі 25

гривень за весь термін дії патенту.

(Стаття 3 в редакції Законів № 324/96-ВР від 12.07.96, № 102/98-ВР від 10.02.98)

Стаття 3-1. Порядок придбання торгового патенту на здійснення діяльності з надання побутових послуг

1. Патентуванню підлягає діяльність з надання побутових послуг, яка здійснюється суб'єктами підприємницької діяльності або їх структурними (відокремленими) підрозділами як в окремих приміщеннях, будівлях, їх частинах, так і за їх межами.

2. Під побутовими послугами у цьому Законі слід розуміти діяльність, пов'язану з наданням платних послуг для задоволення особистих потреб замовника за готівкові кошти, а також з використанням інших форм розрахунків, включаючи кредитні картки.

Перелік послуг, які відносяться до побутових, визначається Кабінетом Міністрів України і не може змінюватися протягом бюджетного року.

3. У разі коли суб'єкт підприємницької діяльності має структурні (відокремлені) підрозділи, торговий патент на здійснення діяльності з надання побутових послуг придбавається окремо для кожного структурного (відокремленого) підрозділу.

4. Вартість торгового патенту на здійснення діяльності з надання побутових послуг встановлюється органами місцевого самоврядування залежно від місцезнаходження об'єкта з надання побутових послуг та виду побутових послуг.

Вартість торгового патенту на здійснення діяльності з надання побутових послуг за календарний місяць встановлюється в межах таких граничних рівнів:

на території міста Києва, обласних центрів - від 60 до 320 гривень;

на території міста Севастополя, міст обласного підпорядкування (крім обласних центрів) і районних центрів - від 30 до 160 гривень;

на території інших населених пунктів - до 80 гривень.

Термін дії торгового патенту на здійснення діяльності з надання побутових послуг становить 12 календарних місяців.

5. Оплата вартості торгового патенту на здійснення діяльності з надання побутових послуг провадиться щомісячно до 15 числа місяця, який передує звітному.

Під час придбання торгового патенту на здійснення діяльності з надання побутових послуг суб'єкт підприємницької діяльності вносить одноразову плату в розмірі вартості торгового патенту за один місяць. На суму, сплачену під час придбання торгового патенту, зменшується розмір плати за торговий патент, яка підлягає внесенню в останній місяць його дії.

Суб'єкт підприємницької діяльності може зробити попередню оплату вартості торгового патенту на здійснення діяльності з надання побутових послуг за весь термін його дії. Суб'єкт підприємницької діяльності має право придбавати торгові патенти на надання побутових послуг на наступні за поточним роки, але не більше ніж на три роки, сплативши повну вартість цих патентів під час їх одержання. При цьому суб'єкт підприємницької діяльності звільняється від обов'язку до внесення плати за торговий патент на здійснення діяльності з надання побутових послуг, якщо прийнятими після сплати повної вартості торгових патентів на наступні роки

нормативно-правовими актами буде збільшена вартість торгового патенту.

(Закон доповнено статтею 3-1 згідно із Законом N [102/98-ВР](#) від 10.02.98)

(Статтю 3-2 виключено на підставі Закону N 849-IV ([849-15](#)) від 22.05.2003)

Стаття 4. Порядок придбання торгового патенту на здійснення операцій з торгівлі готівковими валютними цінностями

1. Патентуванню підлягають операції з торгівлі готівковими валютними цінностями, які здійснюються суб'єктами підприємницької діяльності або їх структурними (відокремленими) підрозділами у пунктах обміну іноземної валюти. (Частина перша статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом N [499/97-ВР](#) від 18.07.97)

2. Під торгівлею готівковими валютними цінностями у цьому Законі слід розуміти продаж готівкової іноземної валюти, інших готівкових платіжних засобів, виражених в іноземній валюті (у тому числі дорожніх, банківських та персональних чеків), а також операції з дебетування кредитних (дебетових) карток в обмін на валюту України, інших готівкових платіжних засобів, виражених у валюті України, а також в обмін на іншу іноземну валюту.

3. Під пунктами обміну іноземної валюти у цьому Законі слід розуміти:

обмінні пункти уповноважених банків; (Частина третю статті 4 доповнено абзацом другим згідно із Законом N [499/97-ВР](#) від 18.07.97)

обмінні пункти уповноважених банків, що розташовані поза їх операційними залами;

обмінні пункти інших кредитно-фінансових установ, які одержали ліцензію Національного банку України на здійснення операцій з торгівлі іноземною валютою;

обмінні пункти суб'єктів підприємницької діяльності, які діють на підставі агентських угод з уповноваженими банками.

У разі коли суб'єкт підприємницької діяльності має структурні (відокремлені) підрозділи, торговий патент придбавається окремо для кожного структурного (відокремленого) підрозділу (обмінного пункту).

4. Вартість торгового патенту на здійснення операцій з торгівлі валютними цінностями встановлюється у фіксованому розмірі 960 гривень за календарний місяць. (Абзац перший частини четвертої статті 4 в редакції Закону N [102/98-ВР](#) від 10.02.98)

Термін дії торгового патенту на здійснення операцій з торгівлі валютними цінностями становить 36 календарних місяців.

(Частина четверта статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законами N [499/97-ВР](#) від 18.07.97, N 1344-IV ([1344-15](#)) від 27.11.2003 - зміни діють до 1 січня 2005 року, N 2285-IV ([2285-15](#)) від 23.12.2004, N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005)

5. Оплата вартості торгового патенту на здійснення операцій з торгівлі валютними цінностями здійснюється шоквартально до 15 числа місяця, який передуює звітному кварталу.

Під час придбання торгового патенту на здійснення операцій з торгівлі валютними цінностями суб'єкт підприємницької діяльності вносить одноразову плату у розмірі вартості торгового патенту за один місяць. На цю суму зменшується розмір плати за торговий патент, яка підлягає внесенню в останній квартал його дії.

Суб'єкт підприємницької діяльності може здійснити попередню оплату вартості торгового патенту на здійснення операцій з торгівлі валютними цінностями за весь термін його дії. При цьому суб'єкт підприємницької діяльності звільняється від додаткового внесення плати за торговий патент на здійснення операцій з торгівлі валютними цінностями у разі, якщо прийнятими після цього актами законодавства збільшується його вартість.

Стаття 5. Порядок придбання торгового патенту на здійснення операцій з надання послуг у сфері грального бізнесу

1. Патентуванню підлягають операції з надання послуг у сфері грального бізнесу, які здійснюються суб'єктами підприємницької діяльності або їх структурними (відокремленими) підрозділами.

2. Під гральним бізнесом у цьому Законі слід розуміти діяльність, пов'язану з влаштуванням казино, інших гральних місць (домів), гральних автоматів з грошовим або майновим виграшем, проведенням лотерей (крім державних) та розиграшів з видачею грошових вигравів у готівковій або майновій формі. (Абзац перший частини другої статті 5 в редакції Закону N [102/98-ВР](#) від 10.02.98)

Казино, інші гральні місця (дома) повинні займати окремі приміщення або будівлі та мати гральний зал для відвідувачів (крім гральних автоматів та більярдних столів).

Надання послуг у сфері грального бізнесу поза межами відведених на ці цілі приміщень або будівель, а також у приміщеннях, що не мають грального залу для відвідувачів, не дозволяється.

У разі коли суб'єкт підприємницької діяльності має структурні (відокремлені) підрозділи, торговий патент придбавається окремо для кожного структурного (відокремленого) підрозділу (грального місця).

3. Вартість торгового патенту на здійснення операцій з надання послуг у сфері грального бізнесу встановлюється у фіксованому розмірі (за рік):

для використання грального автомата з грошовим або майновим виграшем - 4200 гривень;

для використання грального столу з кільцем рулетки - 192000 гривень;

для використання інших гральних столів (спеціальних столів для казино, крім столів для більярду) - 144000 гривень за кожний стіл;

для використання кегельбанів, що вводяться у дію за допомогою жетона, монети або без них, - 6000 гривень за кожний гральний жолоб (доріжку);

для використання столів для більярду, що вводяться в дію за допомогою жетона, монети або без них, крім столів для більярду, що використовуються для спортивних аматорських змагань, - 1800 гривень за кожний стіл для більярду;

для провадження інших видів грального бізнесу, включаючи розиграння з видачею грошових вигравів у готівковій формі поза банківські установи або у майновій формі на місці, - 7200 гривень за кожний окремий вид (місце) грального бізнесу.
(Частина третя статті 5 в редакції Закону N [102/98-ВР](#) від 10.02.98; із змінами, внесеними згідно із Законами N 1160-XIV ([1160-14](#)) від 19.10.99, N 1344-IV ([1344-15](#)) від 27.11.2003 - зміни діють до 1 січня 2005 року, N 2285-IV ([2285-15](#)) від 23.12.2004, N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005)

4. Торговий патент на здійснення операцій з надання послуг у сфері грального бізнесу має бути виданий на кожне окреме гральне місце (гральний автомат, гральний стіл).

Торговий патент на здійснення операцій з надання послуг у сфері грального бізнесу не дає права на здійснення грального бізнесу, не зазначеного у такому патенті.

Термін дії торгового патенту на здійснення операцій з надання послуг у сфері грального бізнесу становить 60 календарних місяців.

5. Оплата вартості торгового патенту на здійснення операцій з надання послуг у сфері грального бізнесу провадиться щоквартально до 15 числа місяця, що передує звітному кварталу.

Під час придбання торгового патенту на здійснення операцій з надання послуг у сфері грального бізнесу суб'єкт підприємницької діяльності вносить одноразову плату у розмірі вартості торгового патенту за 3 місяці. На суму, сплачену під час придбання торгового патенту, зменшується розмір плати за торговий патент, яка підлягає внесенню в останній квартал його дії.

Суб'єкт підприємницької діяльності може здійснити попередню оплату вартості торгового патенту на здійснення операцій з надання послуг у сфері грального бізнесу за весь термін дії торгового патенту. При цьому суб'єкт підприємницької діяльності звільняється від обов'язків додаткового внесення вартості торгового патенту в разі, якщо прийнятими після цього актами законодавства збільшується його вартість.

Стаття 6. Порядок зарахування коштів, одержаних від продажу торгового патенту

Кошти, одержані від продажу торгових патентів, зараховуються до бюджетів місцевого самоврядування (місцевих бюджетів) за місцем оплати торгового патенту.

(Частина другу статті 6 виключено на підставі Закону N 849-IV ([849-15](#)) від 22.05.2003)

Порядок зарахування коштів визначається Кабінетом Міністрів України. (Частина третя статті 6 в редакції Закону N 962-XIV ([962-14](#)) від 15.07.99)
(Статтю 6 доповнено частиною згідно із Законом N [102/98-ВР](#) від 10.02.98)
(Стаття 6 в редакції Закону N [397/97-ВР](#) від 26.06.97)

Стаття 7. Порядок використання торгового патенту

1. Торговий патент повинен бути розміщений:
на фронтальній вітрині магазину, а в разі її відсутності - біля касового апарату;
на фронтальній вітрині малої архітектурної форми;
на таблиці - для автомагазинів, розвозок та інших видів пересувної торговельної мережі, а також для лотків, прилавків та інших видів торгових точок, відкритих у відведених для торговельної діяльності місцях; (Абзац четвертий частини першої статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом N [102/98-ВР](#) від 10.02.98)

у пунктах обміну іноземної валюти;
у приміщеннях для надання послуг у сфері грального бізнесу та надання побутових послуг. (Абзац шостий частини першої статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом N [102/98-ВР](#) від 10.02.98)

Торговий патент має бути відкритим та доступним для огляду.

2. Торговий патент є чинним на території органу, який здійснив реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності чи з яким погоджено місцезнаходження його структурного (відокремленого) підрозділу за місцем видачі торгового патенту цьому суб'єкту. Передача торгового патенту іншому суб'єкту підприємницької діяльності або іншому структурному (відокремленому) підрозділу суб'єкта підприємницької діяльності не дозволяється.

Торговий патент, виданий для здійснення торговельної діяльності з використанням пересувної торговельної мережі (автомагазини, розвозки тощо), дійсний на території України. (Абзац другий частини другої статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом N [102/98-ВР](#) від 10.02.98)

(Статтю 7-1 виключено на підставі Закону N 849-IV ([849-15](#)) від 22.05.2003)

Стаття 8. Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності за порушення вимог цього Закону

1. Суб'єкти підприємницької діяльності, що здійснюють торговельну діяльність, операції з торгівлі готівковими валютними цінностями, операції з надання послуг у сфері грального бізнесу та побутових послуг, у разі порушення вимог цього Закону несуть таку відповідальність:

за порушення строків сплати або неповне внесення чергових платежів нараховується пеня на суму податкового боргу (включаючи суму штрафних санкцій за їх наявності) з розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України на день виникнення такого податкового боргу або на день його (частини) погашення, залежно від того, яка з величин таких ставок є більшою, за кожний календарний день прострочення у його сплаті; (Абзац другий частини першої статті 8 в редакції Закону N 2881-III ([2881-14](#)) від 13.12.2001)

за порушення порядку використання торгового патенту, передбаченого частиною першою статті 7 цього Закону, сплачують штраф у розмірі вартості торгового патенту за один календарний місяць;

за здійснення операцій, передбачених цим Законом, без одержання відповідних торгових патентів або з порушенням порядку використання торгового патенту, передбаченого частиною другою статті 7 цього Закону, сплачують штраф у подвійному розмірі

вартості торгового патенту за повний термін діяльності суб'єктів підприємницької діяльності із зазначеним порушенням;

за здійснення операцій з реалізації товарів, визначених частинами шостою, сьомою, восьмою та дев'ятою статті 3 цього Закону, без одержання пільгового торгового патенту або з порушенням порядку одержання та використання пільгового торгового патенту, передбаченого частиною другою статті 7 цього Закону, сплачують штраф у п'ятикратному розмірі вартості пільгового торгового патенту;

за здійснення торговельної діяльності без придбання короткотермінового патенту сплачують штраф у подвійному розмірі вартості короткотермінового патенту за повний термін діяльності суб'єктів підприємницької діяльності із зазначеним порушенням.

2. До дня сплати штрафів, визначених цією статтею, а також до придбання торгового патенту або оформлення пільгового торгового патенту діяльність відповідних суб'єктів підприємницької діяльності зупиняється.

3. Штрафи, передбачені цією статтею, підлягають сплаті порушником у п'ятиденний термін відповідно до законодавства.

4. Посадові особи та громадяни - суб'єкти підприємницької діяльності у разі порушення вимог цього Закону притягаються до адміністративної відповідальності згідно із законодавством.

(Стаття 8 із змінами, внесеними згідно із Законом N [324/96-ВР](#) від 12.07.96, в редакції Закону N [102/98-ВР](#) від 10.02.98)

Стаття 9. Заключні положення

(Частина першу статті 9 виключено на підставі Закону N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005)

(Частина другу статті 9 виключено на підставі Закону N [102/98-ВР](#) від 10.02.98)

2. Порядок обліку фінансових результатів, одержаних суб'єктом підприємницької діяльності від здійснення операцій, що підлягають патентуванню згідно з нормами цього Закону, встановлюється Міністерством фінансів України.

3. Контроль за дотриманням вимог цього Закону здійснюється державними податковими органами та органами Міністерства внутрішніх справ України. (Частина третя статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом N [102/98-ВР](#) від 10.02.98)

(Дію частини четвертої статті 9 зупинено на 2006 рік згідно із Законом N 3235-IV ([3235-15](#)) від 20.12.2005) (Дію частини четвертої статті 9 зупинено на 2005 рік згідно із Законами N 2285-IV ([2285-15](#)) від 23.12.2004, N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005) (Дію частини четвертої статті 9 зупинено на 2004 рік згідно із Законом N 1344-IV ([1344-15](#)) від 27.11.2003) (Дію частини четвертої статті 9 зупинено на 2003 рік згідно із Законом N 380-IV ([380-15](#)) від 26.12.2002) 4. Суми штрафів, що стягуються державним податковим органом, підлягають перерахуванню до бюджету місцевого самоврядування (місцевого бюджету) за місцем плати за торговий патент. (Частина четверта статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом N [102/98-ВР](#) від 10.02.98)

5. Положення абзацу другого частини першої статті 2, статті 3-2, частини другої статті 6, статті 7-1 цього Закону застосовуються в порядку експерименту на обмежених територіях, які визначаються Кабінетом Міністрів України за погодженням з відповідними органами місцевого самоврядування. Експеримент припиняється у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку, але не раніше одного року після його початку. (Статтю 9 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом N [102/98-ВР](#) від 10.02.98, із змінами, внесеними згідно із Законом N 2881-III ([2881-14](#)) від 13.12.2001)

6. Кабінет Міністрів України за поданням органів місцевого самоврядування може достроково припинити проведення експерименту, якщо його наслідком буде істотне зменшення надходжень до відповідних бюджетів та до державних цільових фондів. (Статтю 9 доповнено частиною шостою згідно із Законом N [102/98-ВР](#) від 10.02.98)

Президент України

Л.КУЧМА

м. Київ, 23 березня 1996 року
N 98/96-ВР